

Суспільний інтерес як джерело екологізації об'єктів готельно- ресторанного бізнесу

Лекція 1

Зміст

1. Об'єкт, предмет вивчення і завдання навчальної дисципліни «Еко-тренди в ГРБ».
 2. Історія виникнення поняття “екологізація” і її прояв у минулому та сьогоденні.
 3. Перспективи екологізації.
-

1. Об'єкт, предмет вивчення і завдання навчальної дисципліни «Еко-тренди в ГРБ».

Одним із перших та найпростіших кроків на шляху до екологічно усвідомленого життя є усвідомлене споживання, зокрема правильне сортування та утилізація сміття.

Якщо дотримуватися правила трьох R (Reduce, Reuse, Recycle) більшість відходів як мінімум не буде знаходитися під ногами людей або на дні океану.

За даними державного сайту США Environmental Protection Agency за 2018 рік, майже третина американців усвідомлено утилізує свої відходи.

Об'єкт – готелі, орієнтовані на надання екологічних послуг у загальній структурі міжнародного еко-бізнесу у готельно-ресторанній сфері.

Предмет дослідження – діяльність еко-готелів в готельно-ресторанній сфері в сучасний період як в Україні, так і за кордоном.

Завданнями дисципліни є:

- дослідження теоретичних засад формування готельного продукту – еко-готелю;
- вивчення міжнародного та українського досвіду діяльності еко-готелів;
- вивчення критеріїв та нормативно-правових засад діяльності еко-готелів;
- аналіз особливостей розвитку еко-готелів в Україні та за кордоном;
- дослідження діяльності існуючих еко-готелів в Україні та за кордоном,
- аналіз проблем і розроблення рекомендацій щодо розвитку еко-готелів в Україні та за кордоном.

Еко-тренд у готельно-ресторанному бізнесі - усвідомлене споживання, натхнення природою і бажання бути ближче до неї.

Еко-готель – це підприємство гостинності, яке виконує функції за принципом гармонії сусідства з природою, не забруднюючи довкілля.

З кожним роком еко-готелі стають все більш популярними та відкриваються по всьому світу.

Багато з них пропонують свої послуги вдалині від міста, в лісах, поблизу водойм, забезпечуючи своїм клієнтам екологічно чисте харчування, воду та оздоблення номерів з натуральних матеріалів.

Еко-готель – це не тільки безвідходне виробництво та екологічно чисті продукти, але й місце, де можна з комфортом відпочити та усвідомити власну відповідальність перед світом.

2. Історія виникнення поняття “екологізація” і її прояв у минулому та сьогоденні.

З 80-х років ХХ століття по теперішній час - становлення «екологізації» науки.

Особливу та найважливішу роль в становленні та розвитку екологізації відіграв Володимир Іванович Вернадський — творець вчення про біосферу, набагато випередив свій час.

Відкриття біосфери В. І. Вернадським на початку ХХ століття належить до найбільших наукових відкриттів людства, у порівнянні з теорією видоутворення, законом збереження енергії, загальною теорією відносності, відкриттям спадкового коду у живих організмів і теорією Всесвіту.

В. І. Вернадський довів, що життя на землі — явище планетарне і космічне, що біосфера — це добре відрегульована за багато сотень мільйонів років еволюції загальнопланетарна речовинно-енергетична (біогеохімічна) система, що забезпечує біологічний кругообіг хімічних елементів і еволюцію всіх живих організмів, включаючи і людину.

Не тільки складом атмосфери та гідросфери зобов'язані ми роботі біосфери, але і сама земна кора — це продукт біосфери.

Екологізація - це

- науково-обґрунтована діяльність людини;
- раціональне використання природних ресурсів та управління процесом взаємодії суспільства з довкіллям.

Готельне та ресторанне господарство є колосальним споживачем енергії та води у світовому масштабі, які збільшуються з кожним роком, тому воно має суттєвий вплив на навколишнє середовище.

Окремими новими **напрямами** в ГРБ є:

- екологічність,
- бережливе ставлення до невідновлюваних ресурсів,
- використання відновлюваних ресурсів в організації господарської діяльності готельно-ресторанних комплексів,
- усвідомлення свого місця на планеті та впливу на навколишнє середовище.

Основними джерелами забруднення є:

- побутові стоки,
- недосконалі системи опалення,
- надмірна забудова,
- витоптування,
- неорганізований відпочинок поблизу закладів розміщення та харчування,
- стихійна розбудова нічліжної бази у приватному секторі,
- надмірна кількість відвідувачів та ін.

Це все впливає на довкілля і призводить до забруднення води, повітря, зменшення водних ресурсів, розбалансування клімату, зміни структури ґрунтів, збільшення їх щільності, візуального забруднення, погіршення естетичної цінності.

Протягом останніх десятиліть у різних країнах було розроблено програми, орієнтовані на гармонізацію відносин між туризмом і природним середовищем:

- Концепція стійкого (сталого) розвитку туризму ООН-ВТО (UNWTO),
- Глобальний етичний кодекс туризму,
- Хартія туризму,
- Рекомендації міжнародних туристичних конвенцій і декларацій,

які декларують дбайливе та розумне природокористування на засадах сталого розвитку суспільства, а також збереження і збільшення туристичних ресурсів.

Суть екологізації полягає у зведенні до мінімуму негативного впливу туристичної діяльності на навколишнє природне середовище внаслідок споживання значної кількості традиційних енергоресурсів.

Концепція стійкого (сталого) розвитку туризму ООН-ВТО (UNWTO)

У 1995р. спільними зусиллями Всесвітньої туристичної організації, Всесвітньої ради з подорожей і туризму та Ради Землі був розроблений документ "Порядок денний на XXI століття для галузі подорожей і туризму" (Agenda 21 for the Travel and Tourism Industry).

Концепція стійкого (сталого) розвитку туризму ООН-ВТО (UNWTO)

У цьому документі

- аналізується стратегічна і економічна важливість туризму,
 - наводяться численні повідомлення
 1. про надмірний наплив туристів,
 2. про втрату деякими курортами їх колишньої слави,
 3. про знищення місцевої культури,
 4. про транспортні проблеми,
 5. про зростаючий опір місцевого населення напливу туристів.
-

Концепція стійкого (сталого) розвитку туризму ООН-ВТО (UNWTO)

Документ визначив конкретну програму дій державних відомств, національних туристських адміністрацій (НТА), галузевих організацій і туристичних компаній зі сталого розвитку туризму.

Для урядових відомств визначені наступні пріоритетні сфери діяльності:

- оцінка існуючої нормативної, економічної та добровільної структури з точки зору сталого туризму;
- оцінка економічної, соціальної, культурної та екологічної діяльності національної організації;
- навчання, освіта і просвіта громадськості; планування сталого туризму;
- сприяння обміну інформацією, досвідом і технологіями; забезпечення участі всіх суспільних секторів у розвитку сталого туризму;
- розробка нової туристської продукції;
— співробітництво в цілях розвитку сталого туризму.

Концепція стійкого (сталого) розвитку туризму ООН-ВТО (UNWTO)

Завданнями туристичних компаній є:

вироблення та визначення напрямків діяльності з розвитку сталого туризму.

Пріоритетними сферами діяльності є:

збереження і відновлення навколишнього середовища:

1. зведення відходів до мінімуму;
2. залучення персоналу, клієнтів та громадськості до вирішення екологічних питань.

Розгляд економічних, соціальних, культурних критеріїв та охорони навколишнього середовища має бути складовою частиною всіх управлінських рішень, у тому числі при включенні нових елементів в існуючі програми.

Глобальний етичний кодекс туризму

Міжнародний документ з питань туризму, прийнятий на XIII сесії Генеральної асамблеї Всесвітньої туристської організації в Сантьяго (Чилі) у 1999 р.,

у ньому висвітлюються такі питання у сфері туризму:

- внесок туризму у взаєморозуміння та взаємоповага людей і спільнот;
- обов'язки професіоналів туристського бізнесу;
- право на туризм;
- свобода туристичних переміщень;
- права працівників і підприємців в туріндустрії.

Туризм розглядається як

- двигун індивідуальної і колективної самореалізації; фактор сталого розвитку;
- користувач і творець культурної спадщини;
- корисна активність для приймаючих країн і співтовариств.

Глобальний етичний кодекс туризму

Кодекс містить 9 статей, що визначають "правила гри" для туристичних напрямків, урядів, туроператорів, забудовників, туристських агентств, працівників туристичної сфери та самих мандрівників.

10 стаття присвячена вирішенню спірних питань і вперше знаменує собою наявність у такому кодексі механізму його реалізації.

Кодекс заснований на примиренні представників усіх регіонів світу і всіх учасників туристичного процесу - урядів, приватного сектору, працівників туристичної індустрії та неурядових організацій за допомогою створеного Всесвітнього комітету з етики туризму.

Хартія туризму

Міжнародний документ, схвалений на VI сесії Генеральної Асамблеї UNWTO в м. Софія 22.09.1985 р.,

в якому зафіксовані

- норми та принципи відносин держав у галузі туристичної діяльності,
 - загальні правила поведінки туриста під час подорожі,
 - взаємовідносини з місцевим населенням.
-

Хартія туризму

Основні принципи:

а) право кожної людини на відпочинок і дозвілля, включаючи право на розумне обмеження робочого дня і на оплачувану періодичну відпустку, а також право вільно пересуватися без обмежень, крім тих, які передбачені законом;

б) держави мають розробляти і проводити політику, спрямовану на забезпечення гармонійного розвитку внутрішнього і міжнародного туризму, а також займатися організацією відпочинку на благо всіх тих, хто ним користується;

в) держави мають приводити туристичну політику у відповідність з політикою загального розвитку, що здійснюється на різних рівнях – місцевому, регіональному, національному і міжнародному, розширювати співробітництво в галузі туризму як на двосторонній, так і на багатосторонній основі.

Хартія туризму

Частиною Хартії туризму є Кодекс туриста, який визначає

- норми поведінки,
- права туристів,
- обов'язки туристів

під час участі в туристичних поїздках, що мають своєю поведінкою сприяти взаєморозумінню і дружнім відносинам між народами й у такий спосіб сприяти збереженню миру.

Екологізація готельно-ресторанного бізнесу повинна стосуватись абсолютно всіх його сфер.

Сьогодні в світі надзвичайно популярною є концепція екологічних готелів, метою якої є зменшення негативних явищ між наданням послуг з розміщення та природою.

В екологічних готельних підприємствах встановлено енергозберігаюче технічне обладнання, засоби гігієни виготовлені виключно з органічних речовин, в номерах не використовується синтетика, постільна білизна з бавовни та шовку. Усі страви готують з натуральних продуктів.

Еко-готелі функціонують за принципом гармонійного сусідства з природою, не забруднюючи навколишнє середовище продуктами життєдіяльності туристів. Наприклад, деякі готельні підприємства збудовані з біорозкладних матеріалів.

Відповідно до європейських стандартів екологічні готелі повинні задовольняти наступні **вимоги**:

- наявність системи екологічно чистого опалення;
- мати власні споруди для очищення водостоку;
- розділяти відходи згідно до класифікації;
- використовувати електрику, що виробляється з безпечного для довкілля
- палива;
- для освітлення застосовувати енергозберігаючі лампи;
- для приготування їжі використовувати еко-продукти.

Основними напрямами екологізації закладів ресторанного господарства є:

- користування альтернативними джерелами енергії;
- економія тепла, води;
- зменшення обсягів сміття;
- вилучення з ужитку одноразового пластикового посуду;
- екологічність у створенні інтер'єрів закладів;
- інформування відвідувачів про екологічну політику закладів.

3. Перспективи екологізації.

Екологізація підприємств готельного господарства має низку переваг:

1. Економія природних ресурсів (води, тепла, електроенергії, природного газу, тощо).
2. Попит таких готелів зі сторони споживачів, які є екологічно усвідомленими.
3. Конкурентоспроможність готельно-ресторанного бізнесу. Зараз еко-свідомість користується великим попитом, так як природні ресурси нашої планети є вичерпними і частина з них є не відновлювальними. Все більше і більше готелів долучаються до раціонального використання багатств нашої планети.
4. Збільшення прибутку підприємства. За рахунок використання альтернативних джерел енергії, готельна і ресторанна сфери допомагають рятувати Землю від техногенних катастроф, ще й додатково можуть збільшити свій дохід.

До (умовно) негативних переваг переходу на екологізацію для готельно-ресторанної сфери належать:

1. Відмова від дешевих аналогів у будівництві (натомість використовувати еко-матеріали), використання пластикового посуду одноразового використання (використовувати багаторазові тари), відмова від агресивних хімікатів, які забруднюють воду та ґрунти (краще використовувати замітники побутової хімії, яка пройшла сертифікацію і не наносить шкоди довкіллю).
2. Зростання цін на ресторанний продукт (еко-продукти, які не несуть шкоди довкіллю, але є дорожчими по своїй собівартості) та готельний (вищі ціни на номери у зв'язку з переходом на «еко», готельне підприємство потребує капіталовкладень).

Основними перспективами екологізації готельної індустрії в макроекономічних умовах можуть бути:

- формування екологічних програм, спрямованих на розвиток туристично-рекреаційної сфери, орієнтованих на різні соціальні групи, що дозволяють підвищити завантаження готельного комплексу екологічної спрямованості;
- участь у проєктах екологічної спрямованості державного та місцевого значення тощо.

Перспективи екологізації діючих підприємств готельно-ресторанної індустрії зводяться до:

- забезпечення економії ресурсів на рівні підприємства;
- покращення економічних показників за рахунок дотримання актуального тренду;
- сприяння розвитку туристичного кластера та формуванню екологічної інфраструктури в регіоні;
- просування ідеї «зеленого» способу життя у суспільстві;
- формування ринку екологічної продукції та послуг;
- підвищення іміджу регіону та країни.

Дякую за увагу!